

101423 - اگر همسرش را دوست ندارد و با او احساس آرامش و خوشبختی نمی‌کند چکار کند؟

سوال

اگر زنی هنگام بودن با همسرش احساس آرامش نمی‌کند و او را دوست ندارد و از زندگی با او احساس خوشبختی نمی‌کند چکار باید بکند؟ آیا واجب است که از او طلاق بخواهد؟ یا این‌که کار دیگری انجام دهد؟

پاسخ مفصل

الحمدلله.

الله سبحانه و تعالی ازدواج را سببی برای آرامش و مودت و خوشبختی قرار داده است و با این نعمت بر بندگانش منت نهاده، می‌فرماید:

وَمِنْ آيَاتِهِ أَنْ خَلَقَ لَكُمْ مِنْ أَنْفُسِكُمْ أَزْوَاجًا لِتَسْكُنُوا إِلَيْهَا وَجَعَلَ بَيْنَكُمْ مَوَدَّةً وَرَحْمَةً إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ [روم:

[۲۱]

(و از نشانه‌های او این‌که از [نوع] خودتان همسرانی برای شما آفرید تا بدان‌ها آرام بگیرید و میان‌تان دوستی و رحمت نهاد؛ آری در این [نعمت] برای مردمی که می‌اندیشند قطعا نشانه‌هایی است).

اگر میان زوجین توافق نیست و زن با شوهرش احساس آرامش و سعادت نمی‌کند باید در پی اسباب و درمان آن باشد، چه بسا کوتاهی از سمت او باشد و شاید راه درمانی وجود داشته باشد.

اما اگر زوجین با هم گفتگو کنند و با یکدیگر در پی یافتن مشکل باشند، این برای رسیدن به راه حل مؤثرتر است.

زن حق ندارد صرفاً به دلیل پیش آمدن یک مشکل میان او و همسرش یا برای ازدواج با کسی که او را بهتر می‌داند درخواست طلاق کند، زیرا اصل بر این است که درخواست طلاق حرام است؛ زیرا ابوداود (۲۲۲۶) و ترمذی (۱۱۸۷) و ابن ماجه (۲۰۵۵) از ثوبان - رضی الله عنه - روایت کرده‌اند که رسول الله - صلی الله علیه وسلم - فرمودند: «هر زنی که بدون وجود مشکلی از همسرش طلاق بخواهد بوی بهشت بر او حرام است» آلبانی در صحیح سنن ابوداود آن را صحیح دانسته است.

منظور از بأس (مشکل) که در حدیث آمده شدت [مرد] و سببی است که طلاق را روا سازد.

اما اگر زن به سبب شکل شوهرش یا رفتار و معاشرت بد او از شوهرش بدش بیاید و نتواند با او زندگی کند جایز است که در این حالت درخواست طلاق کند، زیرا ماندن با شوهر در چنین حالی به صلاح نیست و چه بسا این بد داشتن شوهر باعث شود در حق او کوتاهی کند و گناهکار شود.

بخاری در صحیح خود (۴۸۶۷) از ابن عباس - رضی الله عنهما - روایت کرده که زن ثابت بن قیس به نزد پیامبر - صلی الله علیه وسلم - آمد و گفت: ای رسول خدا، از ثابت در اخلاق و دینش هیچ عیبی نمی‌بینم اما کفر را در اسلام بد می‌دارم. پیامبر - صلی الله علیه وسلم - فرمود: «آیا باغ او را به وی باز می‌گردانی؟» گفت: آری. رسول الله - صلی الله علیه وسلم - [به ثابت] فرمود: «باغ را بپذیر و او را یک طلاق بده».

این سخن وی که «کفر را در اسلام بد می‌دارم» یعنی: می‌ترسم کارهایی انجام دهم که منافی حکم اسلام باشد از جمله متنفر بودن از شوهر و نافرمانی او و انجام ندادن حقوق او و مانند آن.

نگاه: فتح الباری (۹/ ۴۰۰).

این زن می‌ترسید که ماندن او با شوهرش - که او را دوست نداشت - باعث شود در مورد حقوق او کوتاهی کند و از وی نافرمانی کند و گناهکار شود، بنابراین خواهان رهایی از رابطه زناشویی شد و پیامبر - صلی الله علیه وسلم - نیز با درخواست ایشان موافقت کرد.

رها شدن از رابطه زناشویی ممکن است از طریق طلاق باشد، البته در صورتی که شوهر موافقت کند یا از طریق خلع که در این حالت زن از مهریه‌اش یا قسمتی از حق خود - بنا بر موافقت دو طرف - می‌گذرد، سپس همسرش از او طلاق می‌گیرد. از الله خواهیم که احوال مسلمانان را سامان بخشد.

والله اعلم